

Asia: VN/8757/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Hallituksen esityksen keskeiset ehdotukset

-

2) Hallituksen esityksen vaikutukset

-

3) Kommentit lakiehdotuksiin ja niiden perusteluihin

-

4) Muut kommentit esitykseen

Kaustisen seutukunta (Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Alkuun todettakoon, että lakiesityksen valmisteluteksteihin tutustuessa haluamme osoittaa lain valmistelijoille kiitoksemme hyvästä pohjatyöstä, jotta RED II:n liikennettä koskeva EU-tasoinen sääntely saadaan pantua kansallisesti täytäntöön tavalla, joka antaa tasapuoliset toimintaedellytykset biopolttoaineiden käytön lisäämiseen niin toimijoiden kokoluokan näkökulmasta, kuin alueellisesti.

Ohessa muutamia huomioita lakiluonnokseen liittyen.

Määritelmät

Lakiehdotuksen mukaan kaasumaisten polttoaineiden jakelijalla tarkoitetaan kaasumaisten liikennepolttoaineiden jakelijaa, joka luovuttaa kulutukseen kaasun tankkauspisteen kautta kaasumaisia liikennepolttoaineita. Lakivalmistelun säännöskohtaisissa perusteluissa on mainittu, että kaasumaiset liikennepolttoaineet voisivat olla niin kaasumaisessa kuin nesteytetyssä muodossa, vastaavaa mainintaa ei kuitenkaan löydy laista. Lain selkeän tulkinnan kannalta voisi olla hyvä lisätä vastaava määrittely lakiin kohtaan 2 § momentti 9.

Toinen tarkennusesitys koskee samaista lain kohtaa, laajennettuna myös momenttiin 8. Lain kohdasta tulee käydä ilmi, että jakelijaa koskevat määräykset ja velvollisuudet tulevat jakeluelvoitteen osalta täy-tettyä myös yhtä useamman tankkauspisteen verkostona.

Jakeluelvoite ja lain soveltamisala

Lakiluonnoksen mukaan kaasumaisten polttoaineiden jakelijat, joiden tuotanto on vähintään 9 gigawattituntia kalenterivuoden aikana, kuuluvat jakeluelvoitteen alaisuuteen. Nestemäisten polttoaineiden osalta raja olisi jatkossakin miljoona litraa kalenterivuoden aikana.

Uutena kokonaisuutena lakiluonnoksessa ehdotetaan, että polttoaineen jakelijat voisivat vapaaehtoisesti hakeutua jakeluelvoitteen piiriin, vaikka niiden toimittamien polttoaineiden määrä alittaisi jakeluelvoitteen soveltamisrajan. Tässä tapauksessa alarajana kuitenkin pidettäisiin nestemäisen jakelijan osalta 100 000 litraa kalenterivuodessa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijan osalta 1 gigawattituntia kalenterivuodessa.

Vapaaehtoisen hakeutumisen yhteydessä lakiluonnoksessa todetaan, että vapaaehtoinen hakeutuminen tulisi tehdä Energiavirastolle. Energiavirasto vahvistaa jakelijan sisällyttämisen jakeluelvoitteen alaisuuteen, mikäli vahvistuspyynnössä olisi osoitettu, että laissa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että vahvistamiselle ei olisi laissa säädettyjä esteitä.

Kaustisen seutukunta katsoo, että mahdollisuus hakeutua vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piiriin tukee pienempien tuottajien mahdollisuuksia osallistua tuotantoketjuun kannattavasti. Tällä on varmasti positiivinen vaikutus myös jakeluverkoston laajentumiseen tasaisesti ympäri Suomea. Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piiriin hakeutuvalla toimijalla tulee olla yksiselitteisen selkeät perusteet hakeutumisen ehdoista.

Biopolttoaineiden käytön edistäminen vaatii luonnollisesti kattavaa jakeluverkostoa. Vaikka käsillä oleva lakiluonnos ei ota kantaa esimerkiksi jakeluverkoston teknisiin vaatimuksiin, niin haluamme nostaa esille sen, että jakeluasemien painelaitteiden suuri tehovaatimus muodostuu taloudellisesti merkittäväksi kus-tannustekijäksi. Tämän takia on tärkeää sallia volyymiltaan pienempiä ja

edullisempia ratkaisuja jakelun painelaitteiden vaatimuksissa, ja näin edistää kaasun käyttöä harvaan asutulla maaseudulla.

Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen

Lakiluonnoksessa todetaan, että vahvistuspyyntö jakeluvelvoitteen piiriin kuulumiseksi tulee tehdä viimeistään kolme kuukautta ennen sen vuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvelvoitteen alaisuuteen.

Katsomme, että tämä on sinällään hyvä esitys, mutta lain voimaan tulon yhteydessä vuotta 2022 koskien olisi syytä mahdollistaa vahvistuspyynnön jättäminen vielä kuukautta ennen jakeluvelvoitteen alkamisvuotta.

Uusiutuvien polttoaineiden kulutukseen toimittaminen

Lakiesityksen 5 §:ssä todetaan, että ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus saa olla enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin niiden osuus oli kulutukseen toimitetuista liikennepolttoaineista vuonna 2020, kuitenkin enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitteesta.

Kaustisen seutukunta haluaa korostaa, että esimerkiksi Luke on arvioinut, että Suomessa biokaasun teknistaloudellinen potentiaali on 10 TWh, josta peltoenergiapohjasta on arvioitu olevan 7 TWh. Nyt säädettävässä laissa tulee huolehtia siitä, että tämä peltoenergiapohjainen biokaasupotentiaali on käytettävissä, eikä jakeluvelvoitelainsäädäntö aiheuta tälle käytön rajoitteita.

Lisäksi haluamme korostaa, että biomassan tuotantoa koskevien kestävyyskriteerien määritysten osalta tulisi päästä tilanteeseen, jossa esimerkiksi käytöstä poistuneita turvetuotantoalueita voitaisiin käyttää biomassan viljelyyn.

Ilmoittamisvelvollisuus

Lakiesityksen 7 §:ssä todetaan, että jakelijan on viipymättä kirjattava komission tietokantaan tiedot:

1. Uusiutuvien polttoaineiden liiketoimista
2. Polttoaineiden kestävyysominaisuuksista

Haluamme korostaa, että jakeluvuorituksen piiriin hakeutuminen myös pienemmille toimijoille on erittäin hyvä asia, mutta samalla tulee ottaa huomioon se, että pienten toimijoiden hallinnollinen kuormitus py-syisi tarkoituksenmukaisena muun muassa siinä, mitä ja miten toiminnasta raportoidaan.

Biokaasun valmisteverotuksesta

Biokaasun sisällyttäminen jakeluvuorituksen piiriin merkitsee sille asetettavaa valmisteveroa. On kuitenkin erittäin tärkeää, että valmistevero koskee vain liikennekäyttöön tuotettavaa biokaasua, jotta verotus ei heikentäisi kohtuuttomasti biokaasun käyttöä esimerkiksi teollisuudessa tai lämmityspolttoaineena.

Jylhä Petri
Lestijärven kunta Kaustisen seutukunta